

Opnamen Jacobo Palm nu op cd

Van de Curaçaose musicus en componist Jacobo (shon Coco) Palm (1887-1982), zijn in de periode van juli 1950 tot december 1952, onder het platenlabel *Musika* zeventien plaatopnamen verschenen. Op alle zeventien platen speelt hij zelf de pianopartij.

Door Joop Halman en Tim de Wolf

Op verzoek van de Palm Music Foundation (www.palmmusicfoundation.com) heeft het bureau voor Audioarcheologie van Tim de Wolf (www.audioarcheologie.nl), de transcriptie verricht van de oorspronkelijke 78-toerenplaten naar een cd-weergave. Op deze wijze is muziek die vroeger niet was in lang vervlogen tijden, weer toegankelijk gemaakt en behouden als Curaçaos muzikaal erfgoed. De cd is inmiddels op Curaçao verkrijgbaar bij boekhandel Mensing's Caminda.

De veelzijdige musicus en componist Jacobo José Maria Palm werd op 28 november 1887 geboren op Curaçao. Jaco-

bo Palm begon op achtjarige leeftijd met het nemen van fluitlessen bij zijn grootvader, de Curaçaose musicus en componist Jan Gerard Palm (1831-1906). Jacobo leerde vervolgens op dertienjarige leeftijd klarinet en op veertienjarige leeftijd piano spelen. Ook kreeg hij van Jan Gerard Palm onderricht in algemene muziektheorie, harmonie, leer en compositie en legde hij zich toe op vioolspel.

Jacobo Palm was verbonden en behouden als Curaçaos muzikaal erfgoed. De cd is inmiddels op Curaçao verkrijgbaar bij boekhandel Mensing's Caminda.

verdere opleiding naar één van beide instituten, waar muziekonderwijs een speciaal onderdeel uitmaakte van het onderwijsprogramma. Ook als privédocent heeft Palm een groot aantal leerlingen onderricht gegeven in muziek.

Naast doceren, ondernam Jacobo Palm een scala aan activiteiten op muzikaal gebied. Zo was hij concertmeester van het Curaçaosch Philharmonisch orkest dat gedirigeerd werd door Rudolph Boskajon. Verder speelde hij altviool in het derde Curaçaos strijkkwartet dat naast Palm bestond uit Carl Fensohn (eerste viool), Charles Debrout (tweede viool) en Rudolph Boskajon (cello). Jacobo Palm was gedurende meer dan 50 jaar organist van de Sint Anna basiliek.

Hij was bijzonder geleefd om de improvisaties die hij vóór en na de kerkdienst op het orgel speelde. Het dagblad *Amigo de Curaçao* typeerde in 1957 zijn improvisatietalent en orgelspel als 'onevenaarbaar'. Palm stond verder bekend als een virtuoos pianist. Als solist heeft hij diverse pianoconcerten gegeven. Ook heeft hij aan de vleugel vele internationaal befaamde solisten begeleid, zoals de Russische cellist Bogumil Sykora en de Argentijnse violist Andre Dalmau.

Jacobo Palm stond bekend als een fingevoelig en hoffelijk persoon. Zijn composities zijn te typeren als levendig, elegant en kristallijn. Ze moeten trefzeker en met de nodige zwier worden vertolkt. Behalve talrijke walsen, danza's, mazurka's, pasillo's, tango's, polka's, tumba's en marsen, heeft hij ook kerklieparen en profane liederen gecomponeerd. Van diverse van zijn composities zijn opnamen gemaakt. De allererste grammofoonopname vond plaats in 1929 in New York en werd uitgebracht onder het platenlabel Brunswick.

Jacobo Palm was getrouwd met Elisa Palm-Snijders en overleed op 1 juli 1982. Voor zijn cultureel aandeel gedurende zijn muzikale leven heeft hij verscheidene onderscheidingen ontvangen waaronder: in 1933 de ermedaille 'Pro Ecclesia et Pontifice', in 1957 de ridderorde van H. Silvester, in 1981 de Cola Debroutprijs en in 1982 werd hij benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. In 1983 werd een buste van hem ontbald in het (muziek)theater Sentro Pro Arte. Na de sluiting van dit theater vanwege achterstallig onderhoud, is de buste verplaatst en tegenwoordig te zien in het Curaçaosch Museum. In 1989 kwam ook een postzegel met zijn beeltenis uit.

De Musika opnamestudio
In 1949 kocht Thomas Henriquez een Reo-Kut Challenge opnameapparaat en een Shure 555-Unidyne-microfoon. Voor de muziekopnamen werd door Henriquez een speciale luchtgekoelde studio ingericht die voorzien was van geluidem-

pend materiaal. Alle opnamen werden direct op plaat opgenomen hetgeen betekent dat het gehele stuk in één keer, feilloos moest worden vastgelegd op zijn lakplaat. Deze lakplaat was lang niet altijd vrij van distorsie. Soms was er sprake van een hoog ruisniveau, 'crackle', of brom of 'sijpen', gevolg van een gesletten snijbeitel, een verkeerde instelling bij opname, (te vaak) afspeelen of onzorgvuldig bewaren.

Nadat de muziek was vastgelegd op een lakplaat, werd deze ter verdere verwerking naar de Verenigde Staten opgestuurd. Daar werd deze gekopieerd op een wasplaat of 'oversize' lakplaat. Van de kopie, de nieuwe 'master', werd vervolgens langs galvanisch procedé een matrix vervaardigd waarmee de platen konden worden geperst. Dit geschiedde aanvankelijk in een nogal grofkorrelig schellak waardoor het ruisniveau van de platen vrij hoog lag. Later werd de platen geperst in 'vinylite', dat nagenoeg 'stil' is.

De oplage van de platen van Thomas Henriquez lag tussen de 350 en de 500 exemplaren, met uitschieters van 1.000 of meer. Als gevolg van het hierboven geschetste productieproces zijn de *Musika*-platen - zeker de exemplaren die voor 1953 uitkwamen - zelfs indien 'als nieuw', bepaald niet vrij van ruis en spetter. Dit leidt tot dilemma's bij de restauratie van de oude opnamen. Het filteren van ruis heeft immers tot gevolg dat de-



Beeltenis van Jacobo Palm in het Curaçaosch Museum.



Jacobo Palm voor zijn woning aan de Nieuwindstraat 24 te Otrobanda.

belangrijk deel van het Curaçaos cultureel muzikaal erfgoed op plaat werd vastgelegd.

De begeleidende

Curaçao, en zeker de stadswijk Otrobanda, is in de jaren '50 een kleine gemeenschap. De mensen, en zeker de musici, kennen elkaar. De opnamen komen in een sfeer van vriendschap tot stand. Zo zijn ook de

opnamen van Jacobo Palm gemaakt.

Pedro (shon Pé) Provence, Luciano Henkel, Bernardo Privania, Augusto Boelijn en Julián Coco waren in het begin van de jaren '50 erg geliefd als begeleiders tijdens uitvoeringen van leden van de familie Palm. Pedro Provence en Augusto Boelijn maakten deel uit van de eerste in 1927 opgerichte 'jazzband' op Curaçao, het *Orquesta Concordia*. Dit orkest was vele jaren het huissorkest van de herensociëteit *Club de Gezelligheid*. Ook Luciano Henkel en Bernardo Privania stonden bekend als bijzonder talentvolle instrumentalisten. Over Luciano Henkel heeft Julián Coco eens gezegd: 'Als Luciano Henkel net als ik ook een Sticusa-beurs had ontvangen om te studeren aan het conservatorium in Amsterdam, dan was er nu geen Julián Coco geweest maar alleen een Luciano Henkel!' Nadat de contrabassist Augusto Boelijn als gevolg van complicaties bij een operatie kwam te overlijden, werd hij in 1952 als begeleidende musicus opgevolgd door Julián Coco. Julián Coco (1924-2013) zou uiteindelijk in 1953 met een Sticusa-beurs zijn professionele car-

rière in Nederland voortzetten. Hij speelde jarenlang contrabas in het Utrechts Stedelijk Orkest en was docent aan het conservatorium in Utrecht. Julián Coco

trad als gitarist op met wereldberoemde musici zoals Jehudi Menuhin en Andres Segovia en met jazzmusici zoals Stan Kenton en Dizzy Gillespie.

De muziekstukken

De volgorde van de muziekstukken op de cd volgt de nummering zoals aangegeven in onderstaand overzicht.

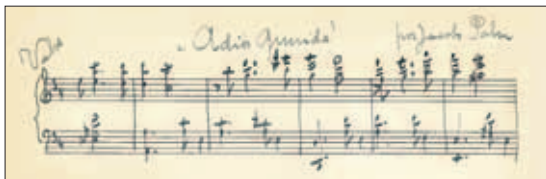
OPNAME TE WILLEMSTAD, CURAÇAO, JULI 1950. Jacobo Palm (piano); Augusto Boelijn (contrabas); Pedro Provence (cuatro) **Uitgebracht werden:** (1) Tu Nombre (valse); (2) Cup Winner (marcia); (3) Primavera de Octubre (valse); (4) Ave de Paso (danza); (5) Adiós Querida (valse); (6) Que Linda! (mazurka); (7) Lieja (valse); (8) Tierra Sonrisa (valse)

OPNAME TE WILLEMSTAD, CURAÇAO, MEDIO 1951. Jacobo Palm (piano); Augusto Boelijn (contrabas);

Luciano Henkel (cuatro); Bernardo Privania (percussie) **Uitgebracht werden:** (9) Gentileza (mazurka); (10) Que me importa (danza); (11) La Tristezza de la Soledad (valse) **OPNAME TE WILLEMSTAD, CURAÇAO, DECEMBER 1952/JANUARI 1953.** Jacobo Palm (piano); Pedro Provence (cuatro) **Uitgebracht werden:** (12) Que me importa (danza); (13) Elsa Maria (valse); (14) Feliz Encuentro (valse); (15) Recuerdos (mazurka); (16) Feliz Viaje (valse); (17) Rufo (danza).



Een 78-toerenplaat van Jacobo Palm, opgenomen in 1950.



Fragment van de wals Adios Querida van Jacobo Palm.



De cd met 17 oorspronkelijke opnamen uit de beginjaren '50. FOTO'S PALM MUSIC FOUNDATION